

наявних у ньому екологічних проблем, а також до потреби його пізнання й активних природоохоронних дій.

Виходячи з цього, можна визначити екологічну освіту як систему послідовного безперервного формування екологічної культури дитини. Це здійснюється через соціалізацію особистості у процесі навчання, виховання, самоосвіти, набуття життєвого досвіду. Виховання в дитини поваги та любові до себе самої, до людей, до світу природи розпочинається з родини та дошкільного закладу.

Література

1. Глухова Н. Емоційне спілкування дитини з природою як умова творчого осягнення світу // Дошкільне виховання – 2008. – №10. – С. 16–19.

2. Концепція екологічного виховання в Україні // Інформаційний збірник МОН України. – 2002. – №7. – С. 10–11. 5. Лисенко Н. Екологічне виховання дошкільників. – К., 1993.

3. Люленко С. О. Підготовка майбутнього вчителя природничих дисциплін до природоохоронної роботи в загальноосвітній школі : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04 / Люленко Світлана Олександрівна. – Умань, 2014. – 200 с.

УДК 37.013:613.86:378:373.2.011.3-051(043.2)

ПИНЗЕНИК О. М., САБАДИШ С. В.
Мукачівський державний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Складність процесу організації самостійної роботи з формування культури здоров'я майбутніх педагогів обумовлює необхідність дотримуватись певних педагогічних умов. В. Галузинський розглядаючи закономірності педагогічного процесу, зазначав, що «ефективність педагогічного процесу закономірно залежить від умов, в яких він проходить» [1]. Під педагогічними умовами, розуміється сукупність педагогічних заходів та вимог, що сприяють ефективній організації будь якої діяльності.

Аналіз психолого-педагогічних розробок та результати констатувального експерименту дозволили визначити та обґрунтувати комплекс педагогічних умов, які будуть сприяти ефективній організації самостійної роботи з формування культури здоров'я студентів, а саме: а) формування в майбутніх вчителів готовності до самостійної роботи з формування культури здоров'я; б) підготовка викладачів фізичного виховання педагогічних ЗВО до організації самостійної роботи з формування культури здоров'я студентів; в) упровадження в навчально-виховний процес з фізичного виховання педагогічних ЗВО оздоровчих технологій, що спрямовані на формування культури здоров'я студентів.

У теоретичній частині нашого дослідження ми звернули увагу на те, що низький рівень сформованості культури здоров'я у студентів педагогічних вищих навчальних закладів це результат орієнтування майбутніх учителів на найближчу мету – отримання заліку з фізичного виховання, без врахування

кінцевої мети – підготовки їх до формування культури здоров'я на протязі усього життя. Також слід врахувати й те, що майбутня професія вчителя вимагає від студентів усвідомлення відповідальності не тільки за рівень власної культури здоров'я а й здоров'я своїх майбутніх учнів.

У зв'язку з цим, на сучасному етапі розвитку освіти в Україні вищі педагогічні навчальні заклади усіх рівнів акредитації мають здійснити оновлення змісту професійної підготовки майбутніх вчителів. На перший план виступає завдання виховання у студентів потреби в здоров'ї як життєво важливої цінності, свідомого прагнення до ведення здорового способу життя, а також формування готовності майбутніх вчителів до оздоровчої роботи з учнями загальноосвітніх навчальних закладів та творчого вирішення завдань здоров'язберігаючої освіти [2]. Виховання такої здатності у студентів потребує чіткого узгодження цього процесу з цілями навчання та виховання.

При вступі у вищий навчальний заклад у молоді людини створюється абсолютно нова життєва ситуація. Перш за все, зникають зв'язки з педагогами, яким раніше довіряли. Змінюється коло спілкування студента, з'являються нові друзі, в середовищі яких необхідно утвердитися будь-яким шляхом. Крім того, сімейне виховання практично закінчується через те, що батьки починають вважати свою дитину достатньо дорослою, або тому, що студенти вже не знаходяться в родині, переїжджають в іншу місцевість. Під час навчання у вищому навчальному закладі в студентів формується інша активна життєва позиція, ніж у шкільні роки, і вони по-іншому оцінюють свої можливості. Їхня свідомість досягає рівня, при якому виникає потяг до самовиховання, самовдосконалення та самооздоровлення.

На сучасному етапі таке прагнення співпадає з реальною потребою держави у самостійній ініціативній молоді. На передній план виступає необхідність виховання самостійності як важливої якості особистості. Процес розвитку самостійності безпосередньо пов'язаний із включенням особистості до різного виду діяльності. Підготовка студентів до самостійної роботи повинна бути спрямована на те, щоб дати можливість студентам самостійно вирішувати складні питання сьогодення, формувати здатність розмірковувати, перш ніж діяти, спонукати студента до самооздоровлення. Ця здатність є тією необхідною роботою особистості над собою, яка закріплює виховні впливи, створює надійне підґрунтя для формування високого рівня здоров'я за будь-яких життєвих обставин. Самостійна робота над собою для кожної людини, яка претендує на пристойний рівень сформованості культури здоров'я, має бути серцевиною діяльності.

Одним з чинників, який може спонукати студентів до самостійної роботи з формування культури здоров'я, є інтерес. Виявленню інтересу у студентів будуть сприяти інформаційні чинники. Свідоме входження людини в систему самостійної діяльності не відбувається без процесу освіти, бо при цьому не вирішується проблема залучення її вищих інтелектуальних функцій. Можна прийняти рішення виховати в собі якісь якості, уміння, навички й у той же час не знати, що конкретно для цього потрібно робити, з чого почати, тут необхідні спеціальні знання. Тому необхідно не тільки сформуванню у студентів мотивацію

до формування культури здоров'я у процесі самостійної роботи а й надати необхідні для цього знання.

Дослідженнями доведено, що у розвиненому суспільстві рівень здоров'я значною мірою пов'язаний із рівнем освіти. Чим вище освітній рівень певного соціального середовища, тим кращі, як правило, в ньому узагальнені показники здоров'я [3]. Природно, що піклування про власне і громадське здоров'я неможливо без знання того, чому це необхідно і як це робити.

Література

1. Бойченко Т.Є Здоров'язберігаюча компетентність як ключова в освіті України / Т.Є. Бойченко // Основи здоров'я і фізична культура. – 2008. – № 11-12. – С. 6–7.
2. Драгнев Ю.В. Формування культури здоров'я студентів в умовах комп'ютеризації навчання: монографія / Юрій Володимирович Драгнев. – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2009. – 272 с.
3. Леонтьєва О. Педагогічні умови й шляхи формування здорового способу життя підлітків / Леонтьєва О. // Рідна школа. – 2004. – № 3. – С. 15-17.

УДК 613:005.336.2:373.2.011.3-051(043.2)

ПИНЗЕНИК О. М., ТЕЛІГА В. В.
Мукачівський державний університет

ПОКАЗНИКИ ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Проблема здоров'я людини набула нового осмислення в сучасному світі, коли катастрофічно збільшується ймовірність захворювань, епідемій, хронічних хвороб. Якщо раніше її вирішення пов'язувалося переважно з медико-біологічними, або санітарно-гігієнічними факторами, то сьогодні доведено, що здоров'я людини – це цілісне, системне явище, природа якого обумовлена як природними та соціальними зовнішніми чинниками, так і внутрішніми, такими, що визначають психологічне ставлення людини до себе і до тих обставин, у яких вона реалізує власне життя.

Отже, нормативною моделлю професійної компетентності педагога виступає його кваліфікаційна характеристика. Реальне відтворення ці нормативні характеристики набувають у змісті навчальних програм. Однак теоретичні (психолого-педагогічні, спеціальні) знання є необхідною, але недостатньою складовою професійної компетентності. Друга складова – це педагогічні вміння, сукупність певним чином упорядкованих інтелектуальних і практичних дій, завдяки яким теоретичні знання реалізуються у практиці.

З урахуванням вимог концепції безперервного валеологічного виховання, доробок науковців і практиків зміст когнітивного компонента професійно-валеологічної компетентності педагогів щодо виховання у дошкільників навичок здорового способу життя виявляється у таких показниках:

– обізнаність із сучасними моделями здоров'я, ознаками його прояву і чинниками, що впливають на здоров'я;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>